

## PAPER DETAILS

TITLE: GENÇLIK VE SPOR BAKANLIĞI'NA BAĞLI YURTLARDA KALAN ÜNİVERSİTE  
ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL UYUM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

AUTHORS: İsmail AKYÜZ,Sule YILMAZ,Sarenur BEYENAL

PAGES: 92-106

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/715256>

## GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI'NA BAĞLI YURTLARDA KALAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL UYUM DÜZEYLERİ Social Adaptation Levels Of University Students Living In The Youth And Sports Ministry Dormitories

**İsmail AKYÜZ**

Dr. Öğr. Üyesi, Sakarya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, [iakyuz@sakarya.edu.tr](mailto:iakyuz@sakarya.edu.tr)

**Şule YILMAZ**

Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, [yilmazsule33@gmail.com](mailto:yilmazsule33@gmail.com)

### MAKALE BİLGİSİ

#### Makale Geçmişi:

Geliş: 25 Mart 2019

Kabul: 15 Mayıs 2019

#### Anahtar Kelimeler:

Uyum, sosyal uyum, üniversite öğrencileri.

© 2019 PESA Tüm hakları saklıdır

### ÖZET

Bu araştırmanın amacı Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı yurtlarda kalan üniversite öğrencilerinin sosyal uyum düzeylerinin incelenmesidir. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin aile çevresine, sağlıkla ilgili, sosyal ve heyecanlarla ilgili uyum düzeylerinin cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri fakülte, öğrenim gördükleri sınıf, sosyo-ekonomik düzeyleri, daha önce yurttan barınıp barınmama durumlarına göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma niteliği ve gerçekleştirme biçimi itibarıyla niceliksel ve ilişkisel tarama yöntemiyle yapılmıştır. Araştırma Niğde ilinde Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı farklı yurtlarda kalan ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nde öğrenimine devam eden 440 üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 211 kız, 229 erkek öğrenci katılmıştır. Çalışma grubunun % 48'ini kız öğrenciler, % 52'sini erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada veriler H. M. Bell ve R. M. Doli tarafından California Stanford Üniversitesinde geliştirilen ve ülkemizde Remzi Öncül tarafından Türkçeye uyarlanan Sosyal Uyum Envanteri ve araştırmacı tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırma verileri Bağımsız Örneklem t Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi, Bonferroni Çoklu Karşılaştırma Testi teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda bulgular aile çevresine uyum, sağlıkla ilgili uyum, heyecanlarla ilgili uyumun, cinsiyete göre değiştiğini, aile çevresine uyum ve heyecanlarla ilgili uyumun öğrenim gördükleri fakülteye göre değiştiğini, aile çevresine uyumun daha önce yurttan kalma durumuna göre değiştiğini ortaya çıkarmıştır.

### ARTICLE INFO

#### Article History:

Received: 25 March 2019

Accepted: 15 May 2019

#### Keywords:

Adaptation, social adaptation, university students.

© 2019PESA All rights reserved

### ABSTRACT

The aim of this study is to search the social adaptation levels of university students living in the youth and sports ministry dormitories. Also, it was aimed to determine whether the compliance levels of the students participating in the study, to the family, to health, social and excitement differed according to gender, age, the faculties they studied, the class they studied, the socio-economic levels, whether they were previously in the dormitory or not. The study was conducted by means of quantitative and relational screening methods. The research was carried out on 440 university students staying in different dormitories of the Ministry of Youth and Sports in Niğde and continuing their education at Niğde Ömer Halisdemir University. 211 female and 229 male students participated in the study. 48% of the study group consisted of female students and 52% of male students. The data were obtained by H. M. Bell and R. M. Doli from the University of Stanford, California and the social adaptation inventory developed by Remzi Öncül in Turkey was obtained by the researcher Personal Information Form. The data were analyzed using the Independent sample t test, One-way analysis of variance, Bonferroni Multiple Comparison Test. As a result of the study, the findings show that adaptation to family environment, compliance with health and excitement vary according to gender; The adaptation to excitement and excitement about family environment has changed according to the faculty they study; It has been revealed that adaptation to family environment has changed according to the dormitory.

## GİRİŞ

Uyum, organizmayı çevreyle etkileşimi açısından ele alan biyolojik kökenli bir kavramdır. İnsan yaşamındaki her değişiklik uyum sürecini de beraberinde getirir. Darwin'in evrim kavramının özünü oluşturan uyum kavramı, bir anlamda insanın doğal çevreye uymasını ifade eder ve doğal çevreye uymayan organizmalar canlılığını yitirir. Buna göre yaşamak bir uyum sürecidir. Psikolojik açıdan ele alındığında ise, her organizmanın çevreyle etkileşim yoluyla doyurulması gereken birtakım gereksinimleri olduğu düşünülürse, uyum süreci organizmanın gereksinimlerinin doyurulması sırasında ortaya çıkan engellemelerin üstesinden gelme çabalarını kapsar (Erdoğan ve ark., 2005; akt. Özkan ve Yılmaz, 2010). Duru'ya (2008) göre sosyal anlamda uyum, bireyin sosyal çevresiyle etkili ilişkiler kurma süreci olarak tanımlanabilir. Watts (1979) 'a göre, bireyin diğer bireyler ile sağlıklı ilişkiler kurması, onlarla uyum içerisinde olması ve kendini özgün bir birey olarak gerçekleştirebilmesi bireyin sosyal uyumunu göstermektedir (Aras, 2015).

Üniversite öğrenciliği yılları, en çalkantılı gelişim dönemlerinden biri olup, sosyal ve biyolojik olarak bir geçiş dönemi kabul edilen ergenliğin son evresine rastlar. Bu dönem, ergenliğin genel karmaşasına ek olarak, evden ve aileden ayrılma, arkadaş ve grup seçimi, bir mesleğe aday olma ve iş bulmayla ilgili belirsizlikler gibi pek çok sorunun görüldüğü yıllardır (Özdel ve ark., 2002; Özkan ve Yılmaz, 2010). Üniversite öğrencilerinin yaşadıkları bu sorunlar uyum sürecini olumsuz etkilemekte ve uyum sürecinin uzamasına sebep olmaktadır. Uyum problemlerini çözemeyen bazı öğrenciler ise üniversiteyi bırakmaktadır.

Üniversiteyi kazanarak ailesinden ayrılıp farklı bir şehirde yaşamaya başlayan öğrenciler, kendilerini aniden başka bir akademik ve sosyal çevrenin içinde bulmaktadır. Öğrenciler yabancı oldukları bu sosyal ortamda bireysel yaşam sorumluluklarını da tek başına kendileri üstlenmek zorunda kalmaktadır. Öğrenciler aile ve yakın arkadaş desteğinin bir anda kesildiği bu yabancı çevreye en kısa sürede ve bireysel potansiyellerini de en üst düzeyde kullanarak uyum sağlamak ve sürdürmek zorundadır (Karahan ve ark., 2005; Özkan ve Yılmaz, 2010).

Oswald ve Clark (2003) üniversiteye geçiş sürecinde, öğrencilerin yeni çevreye uyumunun akademik görünümü üzerine çok fazla çalışma olmasına rağmen, uyumun sosyal görünümü üzerine yeterli çalışma olmadığını vurgulamaktadırlar (Duru, 2008). Oysa ki üniversite öğrencileri akademik ve kişisel uyum sorunlarının yanında sosyal uyum sorunları da yaşamaktadır.

Son yıllarda ise sosyal uyum konusunda yapılan araştırmalarda artış olduğu, akademik ve bireysel uyumla birlikte sosyal uyum konusunun da ele alındığı gözlemlenmiştir. Bu artışın temel nedeni; sosyal desteğin bireyin beden ve ruh sağlığı açısından öneminin anlaşılması ve sosyal uyumu sağlamış bireylerin akademik başarılarının daha yüksek olduğunun fark edilmesi olarak düşünülebilir.

Mallinckrodt (1988) üniversite öğrencilerinde akademik uyumun sağlanması için sosyal uyumun sağlanmasını ön koşul olarak görmekte ve sosyal uyumun öğelerini; üniversitenin sosyal yaşamı, öğrenciye yönelik sosyal destek ağı, elde edilen yeni sosyal özgürlükler ve bunların bütünleşmesi olarak açıklamaktadır. Baker, McNeil ve Sirk da (1985) üniversite yaşamında sosyal uyum ile ilgili olan değişkenleri; ev veya yurt arkadaşlarıyla ilişkiler, birlikte etkinliklere katıldığı ve günlük yaşantısını paylaştığı arkadaş grubuyla kurulan ilişkiler, yöneticilerle ve memurlarla (fakülte personeli) kurulan ilişkiler ve öğretim elemanlarıyla kurulan ilişkiler ve yaşantılar olarak sıralamaktadır (Karahan ve ark., 2005).

Üniversiteye yeni başlayan öğrenciler için bahsedilen bütün stresli durumlar kaçınılmazken, öğrencilerin bu süreçteki yeniliklere uyum sağlayabilme ve olası zorluklarla baş edebilme becerileri, onların üniversiteye başarılı bir şekilde uyum sağlayabilmelerinde belirleyici bir rol oluşturmaktadır (Aspinwall ve Taylor, 1992; akt. Aladağ, 2009). Bu nedenle, üniversite öğrencilerinin akademik, kişisel ve sosyal uyumlarını artırmak için bu süreçte destek vermek gerekmektedir. Özellikle sosyal destek, akademik başarıya da katkı sağladığı ve bireysel uyumu olumlu şekilde etkilediği için üniversiteye uyumun en önemli unsurlarından biridir.

Ülkemizde üniversite öğrencileri yaygın olarak 18-24 yaşları arasındaki bireyleri kapsamaktadır. Ülkemizde Nüfus Müdürlüğü'nün son verilerine göre 18-24 yaşları arasındaki gençlerin sayısı 9.337.514 tür. Bu sayı Türkiye nüfusunun % 11,26'sını oluşturmaktadır. 2017-2018 yılı Yükseköğrenim istatistiklerine göre ön lisans ve lisans okuyan öğrenci sayısı 7.010.598 'dir. Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2018 yılı faaliyet raporuna göre 689.064 öğrenci yatak kapasitesine sahiptir. Yani üniversite okuyan gençlerin yaklaşık % 9,83'ü Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı yurtlarda kalmaktadır.

Bu veriler, ülkemizdeki 18-24 yaş arasındaki nüfusun yaklaşık %75,08'ini üniversite gençliğinin oluşturduğunu göstermektedir. Bu oran üniversite gençliği ve bu gençliğin karşılaştığı sorunlar üzerinde özellikle durulması gerektiğini kanıtlar niteliktedir.

## YÖNTEM VE TEKNİK

### Model

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin sosyal uyum düzeylerinin incelendiği ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. 18'i genel, 99'u Sosyal Uyum Ölçeği sorusu olmak üzere toplamda 117 sorudan oluşan anket formu aracılığıyla katılımcılara yöneltilmiştir.

### Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Niğde ilinde Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı yurtlarda kalan ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde öğrenimlerine devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise evrene bağlı olarak Niğde ilindeki Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı yurtlarda kalan ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde öğrenimine devam eden 440 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırma, belirlenen yurtlardan tabakalı rastgele örneklem tekniğiyle seçilmiş öğrencilerin araştırma hakkında bilgilendirilip gönüllü katılım ilkesine dayalı olarak sözlü onay alınması sonucu toplamda 440 katılımcıyla gerçekleştirilmiştir. Yapılan araştırma, 440 kişilik örnekleme ulaşma öncesinde, soru formunun işlevselliğini belirlemek amacıyla 50 üniversite öğrencisine yönelik deneme yapılarak test edilmiş ve olumlu sonuç alınması sonrasında gerçekleştirilmiştir.

### Araştırma Tekniği

Araştırma grubunu tanımlayabilmek amacıyla katılımcıların cinsiyet, yaş, geldikleri coğrafi bölgeler, en uzun süre yaşadıkları yer, medeni durumu, öğrenim gördükleri fakülteler, öğrenim gördükleri bölümler, öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri, en son mezun oldukları okul, aile tipi, kardeş sayısı, anne-baba hayatta olma durumu, anne- baba birlikteliği, anne-baba eğitim durumu, anne-baba çalışma durumu, öğrencinin çalışma durumu, ailenin gelir durumu, daha önce yurttan kalma durumu, şu anda kaldığı yurt hakkında bilgi edinmek üzere hazırlanan soru formu Kişisel Bilgi Formu adı altında uygulanmıştır.

Sosyal Uyum Ölçeği: Envanter, H. M. Bell ve R. M. Doli tarafından California Stanford Üniversitesinde geliştirilmiş ve ülkemizde Remzi Öncül tarafından Tükçe'ye uyarlanmış ve adapte edilmiştir. Envanter, orta ve yüksek öğrenim öğrencilerine uygulandığında başarılı sonuçlar vermektedir. Bayan veya erkek öğrencilere rahatlıkla uygulanabilir (İlhan, 2015).

Remzi Öncül tarafından uyarlanan Sosyal Uyum Envanteri kişisel ve sosyal uyumla ilgili dört ayrı uyumu ölçmeye yarar; aile çevresine uyum, sağlıkla ilgili uyum, sosyal uyum ve heyecanlarla ilgili uyum. Ölçeğin güvenilirliğinin yüksek oluşu katılımcılar arasında karşılaştırma yapma olanağı sağlar (Aydın, 2012; akt. İlhan, 2015).

### Veri Analizi

Toplamda 440 öğrencinin katıldığı anketler arasından istatistiksel testlerden önce aykırı değerlerin incelenen veri setlerinde mevcut olup olmadığına bakılmış ve aykırı değer olan 4 anket veri setinden çıkarılması sonucu 436 kişiden elde edilen veriler değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının uygulanması sonucunda toplanan veriler düzenlenerek istatistiksel analizleri Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırma verileri pearson korelasyon analizi, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir.

### BULGULAR

**Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Bireysel Tanımlayıcı Özelliklerinin Dağılımı (n=436)**

| Özellikler              |                    | n   | %    |
|-------------------------|--------------------|-----|------|
| Cinsiyet                | Erkek              | 227 | 52,1 |
|                         | Bayan              | 209 | 47,9 |
| Yaş                     | 18-20              | 213 | 48,9 |
|                         | 21-23              | 191 | 43,8 |
|                         | 24 ve üzeri        | 32  | 7,3  |
| En uzun yaşanılan bölge | Akdeniz Bölgesi    | 172 | 39,4 |
|                         | İç Anadolu Bölgesi | 186 | 42,7 |
|                         | Diğer              | 78  | 17,9 |

|                                    |                                   |     |       |
|------------------------------------|-----------------------------------|-----|-------|
| En uzun yaşanan yerleşim birimi    | İl merkezi                        | 221 | 50,7  |
|                                    | İlçe                              | 138 | 31,7  |
|                                    | Köy                               | 77  | 17,7  |
| Fakülte                            | Eğitim fakültesi                  | 102 | 23,4  |
|                                    | Fen edebiyat fakültesi            | 61  | 14,0  |
|                                    | İİBF                              | 64  | 14,7  |
|                                    | Mühendislik/Mimarlık fakültesi    | 89  | 20,4  |
|                                    | Meslek yüksek okulu               | 86  | 19,7  |
|                                    | Diğer fakülteler                  | 34  | 7,8   |
| Sınıf                              | 1.sınıf                           | 123 | 28,2  |
|                                    | 2.sınıf                           | 160 | 36,7  |
|                                    | 3.sınıf                           | 81  | 18,6  |
|                                    | 4.sınıf                           | 72  | 16,5  |
| En son mezun olunan okul           | Normal lise                       | 70  | 16,1  |
|                                    | Anadolu/Süper/Öğretmen/Fen lisesi | 220 | 50,5  |
|                                    | Özel lise/Kolej                   | 16  | 3,7   |
|                                    | Meslek lisesi                     | 73  | 16,7  |
|                                    | İmam hatip lisesi                 | 57  | 13,1  |
| Çalışma durumu                     | Çalışmıyorum                      | 418 | 95,9  |
|                                    | Çalışıyorum                       | 18  | 4,1   |
| Daha önceden yurttaki kalma durumu | Evet                              | 132 | 30,3  |
|                                    | Hayır                             | 304 | 69,7  |
| Şu an kalınan yurt                 | Sultan 1. Kılıçarslan Y.M.        | 78  | 17,9  |
|                                    | Sultan 2. Kılıçarslan Y.M.        | 64  | 14,7  |
|                                    | Fadimana Halisdemir Y.M.          | 64  | 14,7  |
|                                    | Ömer Halisdemir Y.M.              | 81  | 18,6  |
|                                    | Milli Piyango Y.M.                | 77  | 18,6  |
|                                    | Ertuğrulgazi Y.M.                 | 72  | 16,5  |
| Toplam                             |                                   | 436 | 100,0 |

Ankete katılan yurttaki kalan öğrencilere ait bireysel özelliklere Tablo 1’de ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir. Araştırmaya katılanların %52,1’inin erkek, %47,9’unun bayan olduğu tespit edilmiştir. Yaşa göre %48,9’unun 18-20 yaş, %43,8’inin 21-23 yaş olduğu görülmüştür. Katılımcıların en uzun yaşanan bölge ve birime bakıldığında öğrencilerin %42,7’sinin İç Anadolu bölgesinde, %39,4’ünün Akdeniz bölgesinde, %50,7’sinin il merkezinde, %31,7’sinin ilçede yaşadıkları görülmüştür. Katılan öğrencilerin %23,4’ünün eğitim fakültesi, %20,4’ünün mühendislik/mimarlık fakültesi ve %19,7’sinin meslek yüksek okulu öğrencisi olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %36,7’sinin 2.sınıf, %28,2’sinin 1.sınıf öğrencisi olduğu görülmüştür. Katılan öğrencilerin %50,5’inin anadolu/süper/öğretmen/fen lisesi mezunu, %16,7’sinin meslek lisesi, %16,1’inin normal lise mezunu olduğu görülmüştür. Katılan öğrencilerin %95,9’unun çalışmıyor olduğu görülmüştür.

Katılan öğrencilerin %69,7’sinin daha önceden yurttaki kalmadığı tespit edilmiştir. Katılan öğrencilerin %18,6’sının Ömer Halisdemir Y.M., %17,9’unun Sultan 1. Kılıçarslan Y.M., %17,7’sinin Milli Piyango Y.M., %16,5’inin Ertuğrulgazi Y.M., %14,7’sinin Sultan 2. Kılıçarslan Y.M., %14,7’sinin Fadimana Halisdemir Y.M. yurtlarında kaldıkları tespit edilmiştir.

**Tablo 2. Araştırmaya Katılanların Aileleriyle İlgili Tanımlayıcı Özelliklerinin Dağılımı (n=436)**

| Özellikler                          | n                          | %    |
|-------------------------------------|----------------------------|------|
| Aile Tipi                           | Çekirdek aile              | 398  |
|                                     | Geniş aile                 | 38   |
| Kardeş sayısı                       | 1                          | 14   |
|                                     | 2                          | 91   |
|                                     | 3                          | 156  |
|                                     | 4                          | 79   |
|                                     | 5 ve üzeri                 | 96   |
|                                     | Her ikisi de yaşıyor       | 414  |
| Anne ve babanın hayatta olma durumu | Annem öldü, babam yaşıyor  | 4    |
|                                     | Babam öldü, annem yaşıyor  | 17   |
|                                     | Her ikisi de öldü          | 1    |
|                                     | Berberler resmi nikahlılar | 396  |
| Anne baba birliktelik durumu*       |                            | 95,7 |

|                     |                                  |     |       |
|---------------------|----------------------------------|-----|-------|
|                     | Boşandılar                       | 15  | 3,6   |
|                     | Resmi nikahlılar ayrı yaşıyorlar | 3   | 0,7   |
| Anne öğrenim durumu | Okur-yazar ya da değil           | 84  | 19,3  |
|                     | İlkokul mezunu                   | 196 | 45,0  |
|                     | Ortaokul mezunu                  | 83  | 19,0  |
|                     | Lise mezunu                      | 52  | 11,9  |
|                     | Üniversite mezunu                | 21  | 4,8   |
| Baba öğrenim durumu | Okur-yazar ya da değil           | 30  | 6,9   |
|                     | İlkokul mezunu                   | 148 | 33,9  |
|                     | Ortaokul mezunu                  | 94  | 21,6  |
|                     | Lise mezunu                      | 88  | 20,2  |
|                     | Üniversite mezunu                | 76  | 17,4  |
| Anne gelir durumu   | Çalışıyor                        | 75  | 17,2  |
|                     | Çalışmıyor                       | 345 | 79,1  |
|                     | Emekli                           | 16  | 3,7   |
| Baba gelir durumu   | Çalışıyor                        | 282 | 64,7  |
|                     | Çalışmıyor                       | 53  | 12,2  |
|                     | Emekli                           | 101 | 23,2  |
| Aile aylık gelir    | 0-1000 TL                        | 60  | 13,8  |
|                     | 1001-2000 TL                     | 164 | 37,6  |
|                     | 2001-3000 TL                     | 116 | 26,6  |
|                     | 3001-4000 TL                     | 43  | 9,9   |
|                     | 4001 TL ve üzeri                 | 53  | 12,2  |
| Toplam              |                                  | 436 | 100,0 |

\*n=414

Ankete katılan yurttan kalan öğrencilerin ailelerine ait özelliklere Tablo 2’de ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir. Katılan öğrencilerin %91,3’ünün çekirdek aileden geldiği tespit edilmiştir. Katılımcıların %35,8’inin 3 kardeş, %22,0’inin 5 ve üzeri kardeş, %20,9’unun 2 kardeş olduğu görülmüştür. Katılan öğrencilerin %95,0’inin anne ve babasının yaşıyor olduğu ve anne ve babası yaşıyor olanların %95,7’sinin beraber resmi nikahlı yaşıyor olduğu tespit edilmiştir. Katılan öğrencilerin annesinin %45,0’inin ilköğretim mezunu olduğu, babalarının %33,9’unun ilköğretim mezunu olduğu görülmüştür. Öğrencilerin annesinin %79,1’inin çalışmıyor olduğu, babalarının %64,7’sinin çalışıyor olduğu görülmüştür. Katılımcıların aile aylık gelirlerinin %37,6’sının 1001-2000 TL, %26,6’sının 2001-3000 TL olduğu görülmüştür.

**Tablo 3. Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Norm Dağılımı (n=436)**

| Ölçek ve Alt Boyutları   |               | n   | %     |
|--------------------------|---------------|-----|-------|
| Aile çevresine uyum      | Pekiyi        | 5   | 1,1   |
|                          | İyi           | 82  | 18,8  |
|                          | Orta          | 285 | 65,4  |
|                          | Zayıf         | 64  | 65,4  |
| Sağlıkla ilgili uyum     | Pekiyi        | 21  | 4,8   |
|                          | İyi           | 103 | 23,6  |
|                          | Orta          | 244 | 56,0  |
|                          | Zayıf         | 67  | 15,4  |
|                          | Çok zayıf     | 1   | 0,2   |
| Sosyal uyum              | Çok saldırgan | 15  | 3,4   |
|                          | Saldırgan     | 181 | 41,5  |
|                          | Orta          | 239 | 54,8  |
|                          | Çekingen      | 1   | 0,2   |
| Heyecanlarla ilgili uyum | Pekiyi        | 43  | 9,9   |
|                          | İyi           | 152 | 34,9  |
|                          | Orta          | 231 | 53,0  |
|                          | Zayıf         | 10  | 2,3   |
| Genel uyum               | Pekiyi        | 15  | 3,4   |
|                          | İyi           | 142 | 32,6  |
|                          | Orta          | 253 | 58,0  |
|                          | Zayıf         | 26  | 6,0   |
| Toplam                   |               | 436 | 100,0 |

Sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının norm dağılımı Tablo 3’de ayrıntılı bir şekilde yer almaktadır. Araştırmaya katılanların aile çevresine uyumlarının %65,4’ünün orta, %18,8’inin iyi, %14,7’sinin zayıf düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların sağlıkla ilgili uyumlarının %56,0’ının orta, %23,6’sının iyi, %15,4’ünün zayıf düzeyde olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyumlarının %54,8’inin orta, %41,5’inin saldırgan düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların heyecanlarla ilgili uyumlarının %53,0’ının orta, %34,9’unun iyi düzeyde olduğu görülmüştür. Öğrencilerin genel uyumuna bakıldığında %58,0’ının orta, %32,6’sının iyi düzeyde uyuma sahip oldukları tespit edilmiştir.

**Tablo 4.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Cinsiyete Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan t Testi Sonuçları

| Ölçek ve Alt Boyutları   | Cinsiyet | N   | $\bar{X}$ | SS    | t      | p      |
|--------------------------|----------|-----|-----------|-------|--------|--------|
| Aile çevresine uyum      | Erkek    | 227 | 8,37      | 3,81  | -3,236 | 0,001* |
|                          | Bayan    | 209 | 9,56      | 3,92  |        |        |
| Sağlıkla ilgili uyum     | Erkek    | 227 | 6,17      | 3,62  | -6,450 | 0,000* |
|                          | Bayan    | 209 | 8,46      | 3,81  |        |        |
| Sosyal uyum              | Erkek    | 227 | 10,71     | 3,59  | -1,018 | 0,309  |
|                          | Bayan    | 209 | 11,06     | 3,45  |        |        |
| Heyecanlarla ilgili uyum | Erkek    | 227 | 8,19      | 4,57  | -6,219 | 0,000* |
|                          | Bayan    | 209 | 10,85     | 4,34  |        |        |
| Genel uyum               | Erkek    | 227 | 33,87     | 12,21 | -5,546 | 0,000* |
|                          | Bayan    | 209 | 40,38     | 12,26 |        |        |

\*p<0.05;

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının cinsiyete göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere, bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Katılımcıların cinsiyete göre sosyal uyum ölçeği alt boyutlarından sosyal uyum boyutunun puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (p>0.05). Buna göre sosyal uyum düzeyinin cinsiyete göre farklılık göstermediği söylenebilir.

Katılımcıların cinsiyete göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarından aile çevresine uyum, sağlıkla ilgili uyum, heyecanlarla ilgili uyum boyutlarının puan ortalamasının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (p<0.05). Buna göre bayanların aile çevresine uyum, sağlıkla ilgili uyum, heyecanlarla ilgili uyum ve genel uyum düzeyleri ortalamalarının erkeklerle göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum erkeklerin aile çevrelerine uyumunun, sağlıkla ilgili uyumunun, heyecanlarla ilgili uyumunun ve genel uyumunun bayanlara göre daha iyi olduğu göstermektedir.

**Tablo 5.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Yaşa Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan F (ANOVA) Testi Sonuçları

| Ölçek ve Alt Boyutları   | Yaş         | N   | $\bar{X}$ | SS   | F     | p     |
|--------------------------|-------------|-----|-----------|------|-------|-------|
| Aile çevresine uyum      | 18-20       | 213 | 9,14      | 3,76 | 2,663 | 0,071 |
|                          | 21-23       | 191 | 8,97      | 4,05 |       |       |
|                          | 24 ve üzeri | 32  | 7,44      | 3,83 |       |       |
| Sağlıkla ilgili uyum     | 18-20       | 213 | 7,14      | 3,79 | 1,010 | 0,365 |
|                          | 21-23       | 191 | 7,52      | 4,04 |       |       |
|                          | 24 ve üzeri | 32  | 6,59      | 3,55 |       |       |
| Sosyal uyum              | 18-20       | 213 | 11,15     | 3,56 | 1,262 | 0,284 |
|                          | 21-23       | 191 | 10,64     | 3,56 |       |       |
|                          | 24 ve üzeri | 32  | 10,50     | 2,94 |       |       |
| Heyecanlarla ilgili uyum | 18-20       | 213 | 9,93      | 4,61 | 2,670 | 0,070 |
|                          | 21-23       | 191 | 9,15      | 4,68 |       |       |
|                          | 24 ve üzeri | 32  | 8,22      | 4,47 |       |       |

|            |             |     |       |       |       |       |
|------------|-------------|-----|-------|-------|-------|-------|
|            | 18-20       | 213 | 37,84 | 12,32 | 2,123 | 0,121 |
| Genel uyum | 21-23       | 191 | 36,72 | 13,11 |       |       |
|            | 24 ve üzeri | 32  | 33,00 | 11,49 |       |       |

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının yaş gruplarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere, veriler tek yönlü Anova (F) testi yapılmıştır. Katılımcıların yaşa göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ( $p>0.05$ ). Buna göre sosyal uyum ölçeğinin yaşa göre bir farklılık göstermediği söylenebilir.

**Tablo 6.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Fakülteye Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan F (ANOVA) Testi Sonuçları

| Ölçek ve Alt Boyutları   | Fakülte                    | N   | $\bar{X}$ | SS    | F     | p      | Bonferroni |
|--------------------------|----------------------------|-----|-----------|-------|-------|--------|------------|
| Aile çevresine uyum      | Eğitim fakültesi (1)       | 102 | 8,87      | 3,97  | 3,056 | 0,010* | 2>4        |
|                          | Fen edebiyat fakültesi (2) | 61  | 9,77      | 3,69  |       |        |            |
|                          | İİBF (3)                   | 64  | 9,38      | 4,71  |       |        |            |
|                          | Mühendislik/Mimarlık (4)   | 89  | 7,66      | 3,22  |       |        | 5>4        |
|                          | MYO (5)                    | 86  | 9,50      | 3,95  |       |        |            |
|                          | Diğer fakülteler (6)       | 34  | 8,76      | 3,36  |       |        |            |
| Sağlıkla ilgili uyum     | Eğitim fakültesi           | 102 | 7,49      | 3,82  | 1,523 | 0,181  |            |
|                          | Fen edebiyat fakültesi     | 61  | 8,28      | 4,47  |       |        |            |
|                          | İİBF                       | 64  | 6,80      | 3,86  |       |        |            |
|                          | Mühendislik/Mimarlık       | 89  | 6,66      | 3,55  |       |        |            |
|                          | MYO                        | 86  | 7,28      | 4,02  |       |        |            |
|                          | Diğer fakülteler           | 34  | 7,24      | 3,27  |       |        |            |
| Sosyal uyum              | Eğitim fakültesi           | 102 | 11,12     | 3,67  | 0,587 | 0,710  |            |
|                          | Fen edebiyat fakültesi     | 61  | 10,91     | 3,72  |       |        |            |
|                          | İİBF                       | 64  | 11,03     | 3,76  |       |        |            |
|                          | Mühendislik/Mimarlık       | 89  | 10,37     | 3,37  |       |        |            |
|                          | MYO                        | 86  | 11,09     | 3,27  |       |        |            |
|                          | Diğer fakülteler           | 34  | 10,62     | 3,40  |       |        |            |
| Heyecanlarla ilgili uyum | Eğitim fakültesi (1)       | 102 | 10,19     | 4,41  | 4,975 | 0,000* | 1>4        |
|                          | Fen edebiyat fakültesi (2) | 61  | 10,38     | 4,61  |       |        |            |
|                          | İİBF (3)                   | 64  | 9,38      | 4,90  |       |        |            |
|                          | Mühendislik/Mimarlık (4)   | 89  | 7,40      | 4,18  |       |        |            |
|                          | MYO (5)                    | 86  | 9,87      | 4,75  |       |        | 5>4        |
|                          | Diğer fakülteler (6)       | 34  | 10,18     | 4,51  |       |        | 6>4        |
| Genel uyum               | Eğitim fakültesi (1)       | 102 | 38,07     | 12,03 | 3,273 | 0,007* | 1>4        |
|                          | Fen edebiyat fakültesi (2) | 61  | 39,80     | 12,70 |       |        | 2>4        |
|                          | İİBF (3)                   | 64  | 37,09     | 14,41 |       |        |            |
|                          | Mühendislik/Mimarlık (4)   | 89  | 32,47     | 11,01 |       |        |            |
|                          | MYO (5)                    | 86  | 38,22     | 13,02 |       |        | 5>4        |
|                          | Diğer fakülteler (6)       | 34  | 37,24     | 11,80 |       |        |            |

\*  $p<0.05$ ;

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının fakülteye göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere, veriler tek yönlü Anova (F) testi yapılmıştır. Katılımcıların fakülteye göre sosyal uyum ölçeği alt boyutlarından sağlıkla ilgili uyum ve sosyal uyum boyutlarının puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ( $p>0.05$ ). Buna göre sağlıkla ilgili uyum ve sosyal uyum düzeylerinin fakülteye göre farklılık göstermediği görülmektedir.

Araştırmada katılımcıların fakülteye göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarından aile çevresine uyum ve heyecanla ilgili uyum boyutlarının puan ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ( $p<0,05$ ). Buna göre fen edebiyat fakültesinde bulunan öğrencilerin aile çevresine uyum, heyecanla ilgili uyum ve genel uyum düzeyleri ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum fen edebiyat fakültesinde bulunan öğrencilerin aile çevresine uyumunun,

heyecanla ilgili uyumunun ve genel uyumunun diğerlerine göre daha zayıf olduğunu göstermektedir.

Farkın hangi gruptan kaynaklandığını görebilmek için çoklu karşılaştırma testlerinden biri olan Bonferroni testi yapılmıştır. Sonuçlara göre fen edebiyat fakültesi grubunun aile çevresine uyum düzeyinin mühendislik/mimarlık grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu, MYO grubunun aile çevresine uyum düzeyinin mühendislik/mimarlık grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu görülmüştür. Bu duruma göre mühendislik/mimarlık grubunun aile çevresine uyum düzeylerinin fen edebiyat fakültesi ve MYO gruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür.

Eğitim fakültesi grubunun heyecanla ilgili uyum düzeyinin mühendislik/mimarlık grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu, MYO grubunun heyecanla ilgili uyum düzeyinin mühendislik/mimarlık grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu, diğer fakülteler grubunun heyecanla ilgili uyum düzeyinin mühendislik/mimarlık grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu görülmüştür. Bu duruma göre mühendislik/mimarlık grubunun heyecanla ilgili uyum düzeylerinin eğitim fakültesi, MYO ve diğer fakülteler gruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür.

Eğitim fakültesi grubunun genel uyum düzeyinin mühendislik/mimarlık grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu, fen edebiyat fakültesi grubunun genel uyum düzeyinin mühendislik/mimarlık grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu, MYO grubunun genel uyum düzeyinin mühendislik/mimarlık grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu görülmüştür. Bu duruma göre mühendislik/mimarlık grubunun genel uyum düzeylerinin eğitim fakültesi, fen edebiyat ve MYO gruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür.

**Tablo 7.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Sınıfa Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan F (ANOVA) Testi Sonuçları

| Ölçek ve Alt Boyutları   | Sınıf   | N   | $\bar{X}$ | SS    | F     | p     |
|--------------------------|---------|-----|-----------|-------|-------|-------|
| Aile çevresine uyum      | 1.sınıf | 123 | 9,13      | 3,93  | 1,835 | 0,140 |
|                          | 2.sınıf | 160 | 8,54      | 3,48  |       |       |
|                          | 3.sınıf | 81  | 9,70      | 4,43  |       |       |
|                          | 4.sınıf | 72  | 8,65      | 4,07  |       |       |
| Sağlıkla ilgili uyum     | 1.sınıf | 123 | 6,71      | 3,86  | 2,487 | 0,060 |
|                          | 2.sınıf | 160 | 7,08      | 3,68  |       |       |
|                          | 3.sınıf | 81  | 8,05      | 3,95  |       |       |
|                          | 4.sınıf | 72  | 7,76      | 4,16  |       |       |
| Sosyal uyum              | 1.sınıf | 123 | 10,74     | 3,72  | 0,424 | 0,736 |
|                          | 2.sınıf | 160 | 10,81     | 3,39  |       |       |
|                          | 3.sınıf | 81  | 11,27     | 3,38  |       |       |
|                          | 4.sınıf | 72  | 10,83     | 3,66  |       |       |
| Heyecanlarla ilgili uyum | 1.sınıf | 123 | 9,25      | 4,72  | 1,582 | 0,193 |
|                          | 2.sınıf | 160 | 9,51      | 4,43  |       |       |
|                          | 3.sınıf | 81  | 10,32     | 4,98  |       |       |
|                          | 4.sınıf | 72  | 8,75      | 4,54  |       |       |
| Genel uyum               | 1.sınıf | 123 | 36,37     | 12,74 | 1,588 | 0,192 |
|                          | 2.sınıf | 160 | 36,36     | 12,12 |       |       |
|                          | 3.sınıf | 81  | 39,75     | 12,99 |       |       |
|                          | 4.sınıf | 72  | 36,36     | 13,10 |       |       |

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının sınıfa göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere, veriler tek yönlü Anova (F) testi yapılmıştır. Katılımcıların sınıfa göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ( $p>0.05$ ). Buna göre sosyal uyum ölçeğinin sınıfa göre bir farklılık göstermediği söylenebilir.

**Tablo 8.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Aile Tipine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan t Testi Sonuçları

| Ölçek ve Alt Boyutları | Aile Tipi     | N   | $\bar{X}$ | SS   | T      | p     |
|------------------------|---------------|-----|-----------|------|--------|-------|
| Aile çevresine uyum    | Çekirdek aile | 398 | 8,87      | 3,88 | -1,186 | 0,236 |

|                          |               |     |       |       |        |       |
|--------------------------|---------------|-----|-------|-------|--------|-------|
|                          | Geniş aile    | 38  | 9,66  | 4,18  |        |       |
| Sağlıkla ilgili uyum     | Çekirdek aile | 398 | 7,21  | 3,88  |        |       |
|                          | Geniş aile    | 38  | 7,89  | 3,90  | -1,041 | 0,299 |
| Sosyal uyum              | Çekirdek aile | 398 | 10,92 | 3,55  |        |       |
|                          | Geniş aile    | 38  | 10,42 | 3,28  | 0,837  | 0,403 |
| Heyecanlarla ilgili uyum | Çekirdek aile | 398 | 9,48  | 4,67  |        |       |
|                          | Geniş aile    | 38  | 9,32  | 4,44  | 0,205  | 0,838 |
| Genel uyum               | Çekirdek aile | 398 | 36,92 | 12,65 |        |       |
|                          | Geniş aile    | 38  | 37,76 | 12,77 | -0,394 | 0,694 |

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının aile tipine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere, bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Katılımcıların aile tipine göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ( $p>0.05$ ). Buna göre sosyal uyum ölçeğinin aile tipine göre farklılık göstermediği söylenebilir.

**Tablo 9.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının En Uzun Yaşanan Yerleşim Birimine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan F (ANOVA) Testi Sonuçları

| Ölçek ve Alt Boyutları   | Yerleşim Birimi | N   | $\bar{X}$ | SS    | F     | p     |
|--------------------------|-----------------|-----|-----------|-------|-------|-------|
| Aile çevresine uyum      | İl merkezi      | 221 | 9,00      | 4,08  | 0,196 | 0,822 |
|                          | İlçe            | 138 | 8,98      | 3,71  |       |       |
|                          | Köy             | 77  | 8,69      | 3,77  |       |       |
| Sağlıkla ilgili uyum     | İl merkezi      | 221 | 7,34      | 4,04  | 0,269 | 0,764 |
|                          | İlçe            | 138 | 7,32      | 3,87  |       |       |
|                          | Köy             | 77  | 6,97      | 3,48  |       |       |
| Sosyal uyum              | İl merkezi      | 221 | 11,00     | 3,70  | 0,776 | 0,461 |
|                          | İlçe            | 138 | 10,93     | 3,38  |       |       |
|                          | Köy             | 77  | 10,43     | 3,26  |       |       |
| Heyecanlarla ilgili uyum | İl merkezi      | 221 | 9,32      | 4,75  | 0,873 | 0,418 |
|                          | İlçe            | 138 | 9,88      | 4,57  |       |       |
|                          | Köy             | 77  | 9,13      | 4,48  |       |       |
| Genel uyum               | İl merkezi      | 221 | 37,10     | 13,38 | 0,634 | 0,531 |
|                          | İlçe            | 138 | 37,60     | 12,08 |       |       |
|                          | Köy             | 77  | 35,60     | 11,49 |       |       |

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının en uzun yaşanan yerleşim birimine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere, veriler tek yönlü Anova (F) testi yapılmıştır. Katılımcıların en uzun yaşanan yerleşim birimine göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ( $p>0.05$ ). Buna göre sosyal uyum ölçeğinin en uzun yaşanan yerleşim birimine göre bir farklılık göstermediği söylenebilir.

**Tablo 10.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının En Uzun Yaşanan Yerleşim Bölgesine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan F (ANOVA) Testi Sonuçları

| Ölçek ve Alt Boyutları | Yerleşim Bölgesi   | N   | $\bar{X}$ | SS   | F     | p     |
|------------------------|--------------------|-----|-----------|------|-------|-------|
| Aile çevresine uyum    | Akdeniz Bölgesi    | 172 | 9,37      | 4,00 | 1,748 | 0,175 |
|                        | İç Anadolu Bölgesi | 186 | 8,68      | 3,75 |       |       |
|                        | Diğer Bölgeler     | 78  | 8,62      | 4,03 |       |       |
| Sağlıkla ilgili uyum   | Akdeniz Bölgesi    | 172 | 7,40      | 4,03 | 0,749 | 0,474 |
|                        | İç Anadolu Bölgesi | 186 | 7,35      | 3,63 |       |       |
|                        | Diğer Bölgeler     | 78  | 6,78      | 4,15 |       |       |
| Sosyal uyum            | Akdeniz Bölgesi    | 172 | 10,80     | 3,50 | 0,071 | 0,931 |
|                        | İç Anadolu Bölgesi | 186 | 10,91     | 3,57 |       |       |

|                          |                    |     |       |       |       |       |
|--------------------------|--------------------|-----|-------|-------|-------|-------|
|                          | Diğer Bölgeler     | 78  | 10,96 | 3,51  |       |       |
| Heyecanlarla ilgili uyum | Akdeniz Bölgesi    | 172 | 9,87  | 4,87  | 1,105 | 0,332 |
|                          | İç Anadolu Bölgesi | 186 | 9,22  | 4,21  |       |       |
|                          | Diğer Bölgeler     | 78  | 9,15  | 5,12  |       |       |
| Genel uyum               | Akdeniz Bölgesi    | 172 | 37,87 | 13,37 | 0,752 | 0,472 |
|                          | İç Anadolu Bölgesi | 186 | 36,61 | 11,71 |       |       |
|                          | Diğer Bölgeler     | 78  | 35,96 | 13,19 |       |       |

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının en uzun yaşanan yerleşim bölgesine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere, veriler tek yönlü Anova (F) testi yapılmıştır. Katılımcıların en uzun yaşanan yerleşim bölgesine göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ( $p>0.05$ ). Buna göre sosyal uyum ölçeğinin en uzun yaşanan yerleşim bölgesine göre bir farklılık göstermediği söylenebilir.

**Tablo 11.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Aile Aylık Gelirine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan F (ANOVA) Testi Sonuçları

| Ölçek ve Alt Boyutları   | Aile Aylık Geliri | N   | $\bar{X}$ | SS    | F     | p     |
|--------------------------|-------------------|-----|-----------|-------|-------|-------|
| Aile çevresine uyum      | 0-1000 TL         | 60  | 9,80      | 4,11  | 1,097 | 0,358 |
|                          | 1001-2000 TL      | 164 | 9,03      | 3,86  |       |       |
|                          | 2001-3000 TL      | 116 | 8,59      | 4,00  |       |       |
|                          | 3001-4000 TL      | 43  | 8,67      | 4,02  |       |       |
|                          | 4001 TL ve üstü   | 53  | 8,68      | 3,48  |       |       |
| Sağlıkla ilgili uyum     | 0-1000 TL         | 60  | 7,23      | 3,72  | 0,727 | 0,574 |
|                          | 1001-2000 TL      | 164 | 7,40      | 3,73  |       |       |
|                          | 2001-3000 TL      | 116 | 7,31      | 4,20  |       |       |
|                          | 3001-4000 TL      | 43  | 7,67      | 4,04  |       |       |
|                          | 4001 TL ve üstü   | 53  | 6,47      | 3,71  |       |       |
| Sosyal uyum              | 0-1000 TL         | 60  | 10,73     | 2,93  | 0,516 | 0,724 |
|                          | 1001-2000 TL      | 164 | 11,09     | 3,64  |       |       |
|                          | 2001-3000 TL      | 116 | 10,59     | 3,75  |       |       |
|                          | 3001-4000 TL      | 43  | 10,67     | 3,67  |       |       |
|                          | 4001 TL ve üstü   | 53  | 11,21     | 3,19  |       |       |
| Heyecanlarla ilgili uyum | 0-1000 TL         | 60  | 9,98      | 4,40  | 0,791 | 0,532 |
|                          | 1001-2000 TL      | 164 | 9,57      | 4,44  |       |       |
|                          | 2001-3000 TL      | 116 | 9,56      | 4,87  |       |       |
|                          | 3001-4000 TL      | 43  | 9,21      | 4,90  |       |       |
|                          | 4001 TL ve üstü   | 53  | 8,53      | 4,87  |       |       |
| Genel uyum               | 0-1000 TL         | 60  | 38,20     | 11,78 | 0,468 | 0,760 |
|                          | 1001-2000 TL      | 164 | 37,51     | 12,19 |       |       |
|                          | 2001-3000 TL      | 116 | 36,46     | 14,04 |       |       |
|                          | 3001-4000 TL      | 43  | 36,70     | 12,97 |       |       |
|                          | 4001 TL ve üstü   | 53  | 35,42     | 11,70 |       |       |

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının aile aylık gelirine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere, veriler tek yönlü Anova (F) testi yapılmıştır. Katılımcıların aile aylık gelirine göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ( $p>0.05$ ). Buna göre sosyal uyum ölçeğinin aile aylık gelirine göre bir farklılık göstermediği söylenebilir.

**Tablo 12.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Daha Önceden Yurtta Kalma Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan t Testi Sonuçları

| Daha Önceden Yurtta Kalma |        |     |           |      |       |        |
|---------------------------|--------|-----|-----------|------|-------|--------|
| Ölçek ve Alt Boyutları    | Durumu | N   | $\bar{X}$ | SS   | T     | p      |
| Aile çevresine uyum       | Evet   | 132 | 9,52      | 3,85 | 2,059 | 0,040* |
|                           | Hayır  | 304 | 8,69      | 3,91 |       |        |
| Sağlıkla ilgili uyum      | Evet   | 132 | 7,51      | 3,79 | 0,847 | 0,397  |

|                          |       |     |       |       |       |       |
|--------------------------|-------|-----|-------|-------|-------|-------|
|                          | Hayır | 304 | 7,16  | 3,92  |       |       |
|                          | Evet  | 132 | 11,01 | 3,23  |       |       |
| Sosyal uyum              | Hayır | 304 | 10,82 | 3,64  | 0,504 | 0,615 |
|                          | Evet  | 132 | 9,90  | 4,44  |       |       |
| Heyecanlarla ilgili uyum | Hayır | 304 | 9,27  | 4,73  | 1,299 | 0,195 |
|                          | Evet  | 132 | 38,40 | 12,03 |       |       |
| Genel uyum               | Hayır | 304 | 36,38 | 12,88 | 1,537 | 0,125 |

\* p<0.05;

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının daha önceden yurtta kalma durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere, bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Katılımcıların daha önceden yurtta kalma durumuna göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarından sağlıkla ilgili uyum, sosyal uyum ve heyecanlarla ilgili uyum boyutlarının puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (p>0.05). Buna göre sağlıkla ilgili uyum, sosyal uyum ve heyecanlarla ilgili uyum düzeylerinin daha önceden yurtta kalma durumlarına göre farklılık göstermediği söylenebilir.

Katılımcıların daha önceden yurtta kalma durumuna göre sosyal uyum ölçeği alt boyutlarından aile çevresine uyum boyutunun puan ortalamasının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (p<0.05). Buna göre daha önceden yurtta kalanların aile çevresine uyum düzeyi ortalamalarının daha önceden yurtta kalmayanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum daha önceden yurtta kalmayanların aile çevresine uyumlarının daha önceden yurtta kalanlara göre daha iyi olduğu görülmüştür.

**Tablo 13.** Araştırmaya Katılanların Sosyal Uyum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Şu Anda Kaldığı Yurda Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan F (ANOVA) Testi Sonuçları

| Ölçek ve Alt Boyutları   | Şu Anda Kaldığı Yurt           | N  | $\bar{X}$ | SS    | F     | p      | Bonferroni    |
|--------------------------|--------------------------------|----|-----------|-------|-------|--------|---------------|
| Aile çevresine uyum      | Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. (1) | 78 | 9,47      | 4,01  | 3,794 | 0,002* | 1>4           |
|                          | Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. (2) | 64 | 9,69      | 3,65  |       |        | 2>4           |
|                          | FadimanaHalisdemir Y.M. (3)    | 64 | 9,48      | 4,15  |       |        | 3>4           |
|                          | Ömer Halisdemir Y.M. (4)       | 81 | 7,44      | 3,31  |       |        |               |
|                          | Milli Piyango Y.M. (5)         | 77 | 8,55      | 4,01  |       |        |               |
|                          | Ertuğrulgazi Y.M. (6)          | 72 | 9,32      | 3,94  |       |        | 6>4           |
| Sağlıkla ilgili uyum     | Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. (1) | 78 | 8,63      | 4,27  | 9,191 | 0,000* | 1>4; 1>5; 1>6 |
|                          | Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. (2) | 64 | 8,80      | 3,46  |       |        | 2>4; 2>5; 2>6 |
|                          | FadimanaHalisdemir Y.M. (3)    | 64 | 8,05      | 3,56  |       |        | 3>4           |
|                          | Ömer Halisdemir Y.M. (4)       | 81 | 5,79      | 3,45  |       |        |               |
|                          | Milli Piyango Y.M. (5)         | 77 | 6,22      | 3,43  |       |        |               |
|                          | Ertuğrulgazi Y.M. (6)          | 72 | 6,53      | 3,99  |       |        |               |
| Sosyal uyum              | Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. (1) | 78 | 11,03     | 3,42  | 0,413 | 0,840  |               |
|                          | Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. (2) | 64 | 11,39     | 3,52  |       |        |               |
|                          | FadimanaHalisdemir Y.M. (3)    | 64 | 10,81     | 3,48  |       |        |               |
|                          | Ömer Halisdemir Y.M. (4)       | 81 | 10,68     | 3,35  |       |        |               |
|                          | Milli Piyango Y.M. (5)         | 77 | 10,71     | 3,76  |       |        |               |
|                          | Ertuğrulgazi Y.M. (6)          | 72 | 10,72     | 3,67  |       |        |               |
| Heyecanlarla ilgili uyum | Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. (1) | 78 | 10,99     | 4,37  | 9,378 | 0,000* | 1>4; 1>5; 1>6 |
|                          | Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. (2) | 64 | 11,31     | 4,23  |       |        | 2>4; 2>5; 2>6 |
|                          | FadimanaHalisdemir Y.M. (3)    | 64 | 10,47     | 4,35  |       |        | 3>4; 3>5      |
|                          | Ömer Halisdemir Y.M. (4)       | 81 | 7,54      | 4,38  |       |        |               |
|                          | Milli Piyango Y.M. (5)         | 77 | 8,16      | 4,60  |       |        |               |
|                          | Ertuğrulgazi Y.M. (6)          | 72 | 8,83      | 4,64  |       |        |               |
| Genel uyum               | Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. (1) | 78 | 40,54     | 12,69 | 7,472 | 0,000* | 1>4; 1>5      |
|                          | Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. (2) | 64 | 41,63     | 11,63 |       |        | 2>4; 2>5      |
|                          | FadimanaHalisdemir Y.M. (3)    | 64 | 39,27     | 12,61 |       |        | 3>4           |
|                          | Ömer Halisdemir Y.M. (4)       | 81 | 31,83     | 10,90 |       |        |               |

|                        |    |       |       |
|------------------------|----|-------|-------|
| Milli Piyango Y.M. (5) | 77 | 34,14 | 12,48 |
| Ertuğrulgazi Y.M. (6)  | 72 | 35,86 | 12,86 |

p<0.05;

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarının puan ortalamalarının şu anda kaldığı yurda göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere, veriler tek yönlü Anova (F) testi yapılmıştır. Katılımcıların şu anda kaldığı yurda göre sosyal uyum ölçeği alt boyutlarından sosyal uyum boyutunun puan ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (p>0.05). Buna göre sosyal uyum düzeyinin şu anda kaldığı yurda göre farklılık göstermediği görülmektedir.

Araştırmada katılımcıların şu anda kaldığı yurda göre sosyal uyum ölçeği ve alt boyutlarından aile çevresine uyum, sağlıkla ilgili uyum ve heyecanla ilgili uyum boyutlarının puan ortalamasının istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (p<0,05). Buna göre Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. grubunun aile çevresine uyum, sağlıkla ilgili uyum, heyecanla ilgili uyum ve genel uyum düzeyleri ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. grubunun aile çevresine uyumunun, sağlıkla ilgili uyumunun, heyecanla ilgili uyumunun ve genel uyumunun diğerlerine göre daha zayıf olduğunu göstermektedir.

Farkın hangi gruptan kaynaklandığını görebilmek için çoklu karşılaştırma testlerinden biri olan Bonferroni testi yapılmıştır. Sonuçlara göre Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. grubunun aile çevresine uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M. grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu, Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. grubunun aile çevresine uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M. grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu, FadimanaHalisdemir Y.M. grubunun aile çevresine uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M. grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu, Ertuğrulgazi Y.M. grubunun aile çevresine uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M. grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu görülmüştür. Bu duruma göre Ömer Halisdemir Y.M. gurubunun aile çevresine uyum düzeylerinin Sultan 1. Kılıçarslan Y.M., Sultan 2. Kılıçarslan Y.M., FadimanaHalisdemir Y.M. ve Ertuğrulgazi Y.M. guruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür.

Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. gurubunun sağlıkla ilgili uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M., Milli Piyango Y.M., Ertuğrulgazi Y.M. guruplarından daha yüksek ortalamasının olduğu, Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. gurubunun sağlıkla ilgili uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M., Milli Piyango Y.M., Ertuğrulgazi Y.M. guruplarından daha yüksek ortalamasının olduğu, Fadimana Halisdemir Y.M. grubunun sağlıkla ilgili uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M. grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu görülmüştür. Bu duruma göre Ömer Halisdemir Y.M. grubunun sağlıkla ilgili uyum düzeylerinin Sultan 1. Kılıçarslan Y.M., Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. ve Fadimana Halisdemir Y.M. guruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür. Milli Piyango Y.M. grubunun sağlıkla ilgili uyum düzeylerinin Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. ve Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. guruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür. Ertuğrulgazi Y.M. grubunun sağlıkla ilgili uyum düzeylerinin Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. ve Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. guruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür.

Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. gurubunun heyecanlarla ilgili uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M., Milli Piyango Y.M., Ertuğrulgazi Y.M. guruplarından daha yüksek ortalamasının olduğu, Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. grubunun heyecanlarla ilgili uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M., Milli Piyango Y.M., Ertuğrulgazi Y.M. guruplarından daha yüksek ortalamasının olduğu, Fadimana Halisdemir Y.M. grubunun heyecanlarla ilgili uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M., Milli Piyango Y.M guruplarından daha yüksek ortalamasının olduğu görülmüştür. Bu duruma göre Ömer Halisdemir Y.M. grubunun heyecanlarla ilgili uyum düzeylerinin Sultan 1. Kılıçarslan Y.M., Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. ve Fadimana Halisdemir Y.M. guruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür. Milli Piyango Y.M. grubunun heyecanlarla ilgili uyum düzeylerinin Sultan 1. Kılıçarslan Y.M., Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. ve Fadimana Halisdemir Y.M. guruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür. Ertuğrulgazi Y.M. grubunun heyecanlarla ilgili uyum düzeylerinin Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. ve Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. guruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür.

Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. grubunun genel uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M., Milli Piyango Y.M.

gruplarından daha yüksek ortalamasının olduğu, Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. grubunun genel uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M., Milli Piyango Y.M. gruplarından daha yüksek ortalamasının olduğu, Fadimana Halisdemir Y.M. grubunun genel uyum düzeyinin Ömer Halisdemir Y.M. grubundan daha yüksek ortalamasının olduğu görülmüştür. Bu duruma göre Ömer Halisdemir Y.M. grubunun genel uyum düzeylerinin Sultan 1. Kılıçarslan Y.M., Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. ve Fadimana Halisdemir Y.M. gruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür. Milli Piyango Y.M. grubunun genel uyum düzeylerinin Sultan 1. Kılıçarslan Y.M. ve Sultan 2. Kılıçarslan Y.M. gruplarına göre daha iyi olduğu görülmüştür.

## SONUÇ

Araştırmamızda yurttaki kalan üniversite öğrencilerinin genel uyumuna bakıldığında %58 'inin orta, %32,6 'sının iyi, %6 'sının zayıf, %3,4 'ünün çok iyi düzeyde uyuma sahip oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca aile çevresine uyum, sağlıkla ilgili uyum, heyecanlarla ilgili uyumun cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği, aile çevresine uyum ve heyecanlarla ilgili uyumun öğrenim gördükleri fakülteye göre anlamlı bir farklılık gösterdiği, aile çevresine uyumun daha önce yurttaki kalma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ancak sosyal uyum ölçeği alt boyutlarından sosyal uyumun cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği, sosyal uyum ölçeğinin yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermediği, sosyal uyum ölçeği alt boyutlarından sağlıkla ilgili uyum ve sosyal uyumun fakülteye göre anlamlı bir farklılık göstermediği, sosyal uyum ölçeğinin sınıfa göre anlamlı bir farklılık göstermediği, sosyal uyum ölçeğinin aile tipine göre anlamlı bir farklılık göstermediği, sosyal uyum ölçeğinin en uzun yaşanan yerleşim bölgesi ve yerleşim birimine göre anlamlı bir farklılık göstermediği, sosyal uyum ölçeğinin ailenin aylık gelirine göre anlamlı bir farklılık göstermediği, sosyal uyum ölçeğinin alt boyutlarından sağlıkla ilgili uyum, sosyal uyum ve heyecanlarla ilgili uyumun daha önce yurttaki kalıp kalmama durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği, sosyal uyum ölçeği alt boyutlarından sosyal uyumun şu anda kaldığı yurda göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırmada cinsiyet değişkenine göre sosyal uyumun değişmediği fakat erkeklerin aile çevresine uyumunun, sağlıkla ilgili uyumunun, heyecanlarla ilgili uyumunun ve genel uyumunun kızlara göre daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yaş değişkenine göre ise sosyal uyum düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Literatürde ise cinsiyet ve yaş değişkenine göre uyum düzeyi ve alt boyutlarının farklılaştığı ve farklılaşmadığı çeşitli araştırma sonuçları bulunmaktadır.

Araştırmada öğrencilerin okudukları fakülte değişkenine göre mühendislik/mimarlık fakültesinde okuyan öğrencilerin aile çevresine uyumunun, heyecanla ilgili uyumunun ve genel uyumunun fen-edebiyat fakültesi, eğitim fakültesi, MYO okuyan öğrencilerden daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Mühendislik fakültesi öğrencilerinin akademik başarıları diğer fakültelerde okuyan öğrencilerden daha yüksek olabilir ve bu durumun akademik uyumu etkilediği düşünülmektedir. Akademik uyumun iyi olması da sosyal uyumu olumlu yönde etkilediği tahmin edilmektedir.

Araştırmada öğrencilerin okudukları sınıf değişkenine göre sosyal uyum düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Literatürde ise üniversite öğrencileri ile yapılan birçok araştırmada dördüncü sınıf öğrencilerinin kişisel, sosyal ve genel uyum düzeylerinin birinci sınıf öğrencilerinden anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür.

Yurttaki yaşayan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun farklı şehirlerden gelmesinin, ailesinden ayrılıp yurttaki kalmaya başlamakla yeni bir yaşantıya girmesinin, yurt imkanlarının ve yurt hizmetlerinin öğrenciler için önemli etkenler olduğu düşünülmektedir. Ayrıca öğrenciler yurt çıkma durumuna göre öğrenim yılının başında, ortasında veya sonunda yurttaki kalmaya başlayabilmektedir. Bu çerçeveden araştırma bulguları ele alındığında öğrencilerin yurttaki benzer şeyler yaşayabildiklerinden okudukları sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmaması anlaşılabilir bir durum olabilmektedir. Bu bulgu aynı zamanda araştırmanın veri toplama zamanlamasıyla da ilgili olabilir. Araştırmamız şubat ayında yapılmıştır fakat bu araştırma öğrencilerin genel olarak yurttaki kalmaya başladıkları ilk ayda yapılsaydı sonuçlar farklı olabilirdi. Ancak araştırma yapıldığı zamana kadar geçen süre birçok öğrencinin uyum sağlaması için yeterli bir süre olduğundan aralarında anlamlı farklılık kalmamış olabilir.

Literatürdeki pek çok araştırma öğrencilerin uyum düzeylerinin sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılaştığını saptamıştır. Ekonomik seviye arttıkça uyum düzeyleri yükselmiştir. Üniversite ortamına uyum, duygusal uyum, kişisel uyum, karşı cinsle ilişkiler, akademik uyum ve sosyal uyum düzeyi orta üst gelir grubunda, orta alt gelir grubundan anlamlı düzeyde yüksek tespit edilmiştir. Ancak araştırmamızda öğrencinin ailesinin aylık gelir değişkenine göre sosyal uyum düzeylerinde anlamlı bir

farklılık bulunmamıştır. Ülkemizde devlet tarafından verilen burs/kredi alan üniversite öğrencisi sayısının her geçen yıl artması, burs/kredi ücretlerinin artması, araştırmanın gerçekleştirildiği süreye kadar sosyo-ekonomik düzeyi düşük öğrencilerin vakıf/dernek vb. yerlerden burs bulması, devlet yurtlarında öğrencilerin düşük ücrette barınması, devletin yurttaki kalan öğrencilere yaptığı günlük yemek yardımı düşünüldüğünde yurttaki kalan öğrencilerin ailesinin aylık gelirine göre uyum düzeyinin değişmemesi anlaşılabilir olmaktadır. Ayrıca yurttaki gerçekleştirilen sosyo-kültürel etkinliklere, sosyal sorumluluk projelerine, yurt içi ve yurt dışı gezilere, kurslara, atölyelere katılımın ücretsiz olması ve sosyo-ekonomik düzeyin fark etmesizin öğrencilerin bu sosyal aktivitelerle katılabilmesi sosyo-ekonomik değişkene göre sosyal uyumun anlamlı bir farklılık göstermemesini anlaşılabilir kılmaktadır. Araştırma öncesinde daha önce yurttaki kalan öğrencilerin toplu yerde yaşama tecrübesi ve becerileri kazanmış, sosyal ilişkileri kuvvetli olduğu tahmin edilmiş ve daha önce yurttaki kalmayan öğrencilere göre daha iyi uyuma sahip oldukları düşünülmüştür. Ancak araştırmada daha önce yurttaki kalma değişkenine bakıldığında sağlıkla ilgili uyum, heyecanlarla ilgili uyum ve sosyal uyumun anlamlı bir farklılık göstermediği, aile çevresine uyumda ise daha önce yurttaki kalmayanların uyum düzeylerinin daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle daha önce yurttaki kalan öğrencilerin lisede kaldıkları yurt ortamı ile üniversite yurt ortamında farklı yaşam becerilerine sahip olmaları gerektiği, lisede kaldıkları yurttaki benzer arkadaş tutumu algısına sahip olabilecekleri ve aynı yaş döneminde olmaları nedeniyle aynı sosyal gelişim özellikleri göstermiş olabilecekleri tahmin edilmiştir. Üniversite yurt ortamında ise öğrenciler farklı yaş grubundan, farklı bölümde okuyan, farklı kültürlere sahip, farklı sosyal gelişim özellikleri gösteren öğrencilerle aynı odada kalmaktadır. Bu çerçeveden bakıldığında daha önce yurttaki kalma durumu değişkenine göre sosyal uyumun anlamlı bir farklılık göstermemesi anlaşılabilir olmaktadır.

Şu anda kaldığı yurt değişkenine bakıldığında erkek yurdunda (Ömer Halisdemir, Ertuğrulgazi, Milli Piyango) kalan öğrencilerin aile çevresine uyum, sağlıkla ilgili uyum ve heyecanla ilgili uyumlarının kız yurdunda (Sultan 1. Kılıçarslan, Sultan 2.Kılıçarslan, Fadimana) kalan öğrencilerden genel olarak daha iyi olduğu görülmüştür. Kalabalık ortamların insanlar üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olduğu bilinmektedir. Araştırma yapılan erkek yurtları yaklaşık olarak 1000 kapasiteye sahipken kız yurtları 2000 kapasiteye sahiptir. Küçük yurtlarda öğrenciler arasında ve memurlarla iletişim daha fazla olduğu tahmin edilmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında şu anda kaldıkları yurt değişkenine göre sosyal uyum düzeylerinin anlamlı bir farklılık göstermesi anlaşılabilir olmaktadır.

Sonuç olarak; alanyazın taraması sonucunda daha fazla sosyal destek algılayan, sosyal bağlılığı olan, sosyal etkinliklere daha fazla katılan, akran danışmanlığına sahip olan, iletişim becerileri yüksek olan, sosyal ilişkileri iyi olan, yalnızlık duygusunu daha az hisseden, sosyal etkileşim ortamlarına daha fazla katılan öğrencilerin daha yüksek sosyal uyum düzeylerine sahip olduğu görülmüştür.

Ayrıca diyebiliriz ki yurttaki kalan üniversite öğrencilerinin akademik, kişisel ve sosyal uyumları birbiriyle ilişkilidir ve yurttaki kalan üniversite öğrencilerinin uyum sorunlarının azaltılması akademik, kişisel ve sosyal yönden gelişimleri açısından önemlidir.

Gençlik ve spor bakanlığına bağlı yurtlarda eğitim öğretim yılının başlangıcında her yurttaki uyum programı düzenlenmektedir. Ancak her yurttaki sosyal çalışmacı/psikolog olmaması sebebiyle ilk toplantı sonrası uyum sorunu yaşayan öğrenciler yurttaki destek alacak sosyal çalışmacı/psikolog bulamamaktadır. Bu nedenle yurtlarda psiko-sosyal serviste çalışan personel sayısı çoğaltılmalıdır.

Öğrenciler arasında iletişimin artması için yurttaki düzenli olarak etkinlikler/toplantılar düzenlenmeli, yurda uyum sağlamaları için üst sınıflardaki tecrübeli öğrencilerden faydalanılarak akran dayanışması sağlanmalıdır.

Üniversite öğrencilerinin uyum düzeyleriyle ilgili literatürde çok fazla çalışma olmasına karşın yurttaki kalan üniversite öğrencileriyle ilgili sınırlı sayıda araştırma vardır. Oysa öğrenciler ders dışı zamanlarının büyük bir kısmını yurttaki geçirmektedirler. Bu nedenle yurttaki kalan üniversite öğrencilerinin uyum düzeyleriyle ilgili nicel ve nitel başka araştırmalar yapılmalıdır.

## KAYNAKÇA

- Akkaya, C., Sarandöl, A., Esen Danacı, A., Sivrioğlu, E. Y., Kaya, E. ve Kırılı, S. (2008). *Sosyal Uyum Kendini Değerlendirme Ölçeği (SUKDÖ) Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenilirliği*. Türk Psikiyatri Dergisi, 19 (3), 292-299.
- Aktaş, Y. (1997). *Üniversite Öğrencilerinin Uyum Düzeylerinin İncelenmesi: Uzunlamasına Bir Çalışma*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13, 107-110.
- Aladağ, M. (2009). *Üniversiteye Uyum Konusunda Yürütülen Akran Danışmanlığı Programının Değerlendirilmesi*. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 4 (31), 12-22.
- Aras, E. (2015). *Üniversite Öğrencilerinin Kişisel ve Sosyal Uyum Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Aypay, A., Aypay, A. ve Demirhan, G. (2009). *Öğrencilerin Üniversiteye Sosyal Uyumuna Bir Üniversite Örneği*. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2 (1), 46-64.
- Deniz, A. Ç. (2014). *Üniversite Gençliğinin Uyum Sağlama Süreçleri: Bir Bibliyografya Denemesi*. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 4 (1), 99-121.
- Duru, E. (2008). *Üniversiteye Uyum Sürecinde Yalnızlığı Yordamada Sosyal Destek ve Sosyal Bağlılığın Doğrudan ve Dolaylı Roller*. Türk Psikolojik Danışma ve rehberlik Dergisi, 3 (29), 13-24.
- Erdoğan, S., Şanlı, H. S. ve Şimşek Bekir, H. (2005). *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Üniversite Yaşamına Uyum Durumları*. Kastamonu Eğitim Dergisi, 13 (2), 479-496.
- Gençöz, F. (1998). *Uyum Psikolojisi*. Kriz Dergisi, 6 (2), 1-7.
- Kaba, İ. ve Keklik, İ. (2016). *Öğrencilerin Üniversite Yaşamına Uyumlarında Psikolojik Dayanıklılık ve Psikolojik Belirtiler*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Araştırmaları Dergisi, 2 (2), 98-113.
- Karahan, T. F., Sardoğan, M. E., Özkamalı, E. ve Dicle, E. N. (2005). *Üniversite 1. Sınıf Öğrencilerinin Üniversiteye Uyum Düzeylerinin Sosyo-Kültürel Etkinlikler Açısından İncelenmesi*. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2 (30), 63-71.
- Kavak, M. (2018). *Kredi ve Yurtlar Kurumu'na Bağlı Yurtlarda Kalan Üniversiteli Gençlerin İhtiyaçları ve Uyum Sorunları: Bir Nitel Araştırma*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Mercan, Ç. S. ve Yıldız, S. A. (2011). *Eğitim Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Üniversiteye Uyum Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 16 (2), 135-154.
- Özçetin, S. (2013). *Yükseköğretim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sosyal Uyumlarını Etkileyen Etmenler*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özgüven, İ. E. (1992). *Üniversite Öğrencilerinin Sorunları ve Başetme Yolları*. H. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, 7, 5-13.
- Özkan, S. ve Yılmaz, E. (2010). *Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Yaşamına Uyum Durumları (Bandırma Örneği)*. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 5 (13), 153-171.